

POSTANOWIENIE

Dnia 29 stycznia 2025 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Kazimierz Klugiewicz

w sprawie **D. B.** ,
po rozpoznaniu w Izbie Karnej na posiedzeniu,
w dniu 29 stycznia 2025 r.
wniosku Sądu Okręgowego w Szczecinie
z dnia 17 października 2024 r., sygn. akt IV Ka 1695/24,
o przekazanie sprawy innemu sądowi równorzędnemu,
z uwagi na dobro wymiaru sprawiedliwości,
na podstawie art. 37 k.p.k.,

p o s t a n o w i ł :

**przekazać sprawę do rozpoznania Sądowi Okręgowemu
w Gorzowie Wielkopolskim.**

UZASADNIENIE

Sąd Okręgowy w Szczecinie postanowieniem z dnia 17 października 2024 r., sygn. akt IV Ka 1695/24, zwrócił się do Sądu Najwyższego o przekazanie sprawy innemu sądowi równorzędnemu z uwagi na dobro wymiaru sprawiedliwości. Uzasadniając swoje wystąpienie wskazał, że oskarżycielem posiłkowym w sprawie ([...] zmarłej pokrzywdzonej) jest sędzia tegoż Sądu orzekająca w [...] Wydziale Karnym, co sprawia, że rozpoznanie sprawy przez ten Sąd byłoby niepożądane z punktu widzenia dobra wymiaru sprawiedliwości.

Sąd Najwyższy rozważył, co następuje.

Inicjatywa Sądu Okręgowego w Szczecinie zasługuje na uwzględnienie.

Instytucja unormowana w art. 37 k.p.k. ma charakter wyjątku od zasady rozpoznania sprawy przez sąd miejscowo właściwy i z tego względu jej zastosowanie powinno mieć miejsce jedynie wówczas, jeżeli przemawiają za tym istotne względy, związane z dobrem wymiaru sprawiedliwości. Jednym z nich jest autorytet wymiaru sprawiedliwości, dla kształtowania którego należy unikać sytuacji, w których rozpoznanie danej sprawy przez sąd wiązałoby się z ograniczeniem swobody orzekania lub mogłoby – w odczuciu społecznym – prowadzić do przekonania o braku warunków do bezstronnego rozpoznania sprawy. W orzecznictwie Sądu Najwyższego wskazuje się, że „zewnątrzny wizerunek funkcjonowania sądów wymaga, aby unikać wszelkich sytuacji mogących stwarzać zagrożenie formułowania racjonalnych opinii, że nie tylko względy merytoryczne decydują o sposobie rozstrzygnięcia sprawy. Toteż należy uwzględnić wniosek złożony w trybie art. 37 k.p.k., jeżeli zachodzą uzasadnione podejrzenia, że postronny, ale i obiektywny obserwator określonego postępowania sądowego mógłby powziąć wątpliwości co do rozpoznania sprawy w sposób obiektywny i bezstronny w sądzie właściwym do rozpoznania sprawy” (*postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 21 maja 2021 r., II KO 34/21, LEX nr 3181529; zob. też: postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 30 lipca 2019 r., V KO 71/19; LEX nr 2744156*). „Jeżeli stroną procesu jest sędzia, pracownik sądu lub inna osoba, która ma ciągły bliski zawodowy, a także osobisty kontakt z sędziami - ten sąd nie powinien orzekać w sprawie. Stanowi to przejaw dbałości o owo dobro wymiaru sprawiedliwości, jakim jest z jednej strony efektywność postępowania (zaistniałe wyłączenia poszczególnych sędziów od rozpoznania sprawy) oraz wizerunek sądu jako organu niezależnego, z którym orzekają niezawisli sędziowie, co do których nie można czynić zarzutu, iż w swojej służbie kierują się pozamerytorycznymi kryteriami” (*postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 18 czerwca 2021 r., III KO 28/21, LEX nr 3316994*).

Aprobuując powyższe, ugruntowane w judykaturze zapatrywania prawne, nie podważając kompetencji Sądu Okręgowego w Szczecinie do obiektywnego rozpoznania niniejszej sprawy, należy uznać, że z uwagi na status zawodowy jednego z rodziców pokrzywdzonej, występujących w sprawie jako oskarżyciele

posiłkowi, dla wyeliminowania jakichkolwiek wątpliwości co do bezstronności sądu orzekającego celowe stało się skorzystanie przez Sąd Najwyższy z instytucji określonej w art. 37 k.p.k. Trafnie bowiem Sąd Najwyższy wskazał w jednym z wcześniejszych orzeczeń, że „dobro wymiaru sprawiedliwości postrzegać należy zarówno jako potrzebę zagwarantowania warunków bezstronności orzekania, jak również utwierdzenia opinii społecznej w przekonaniu, że jedynymi względami mającymi wpływ na treść orzeczenia pozostają kryteria merytoryczne” (*postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 11 lipca 2024 r., I KO 73/24, LEX nr 3735529*). W konsekwencji sprawę przekazano do rozpoznania Sądowi Okręgowemu w Gorzowie Wielkopolskim, którego siedziba mieści się stosunkowo niedaleko siedziby Sądu Okręgowego w Szczecinie.

Z tych względu orzeczono jak w postanowieniu.

[J.J.]

[a.ł]